

BERGEN KOMMUNE

KOMMUNEDELPLAN NATURMANGFOLD
KAREN TVEDT

24.11.23

Naturstrategi for Bergen

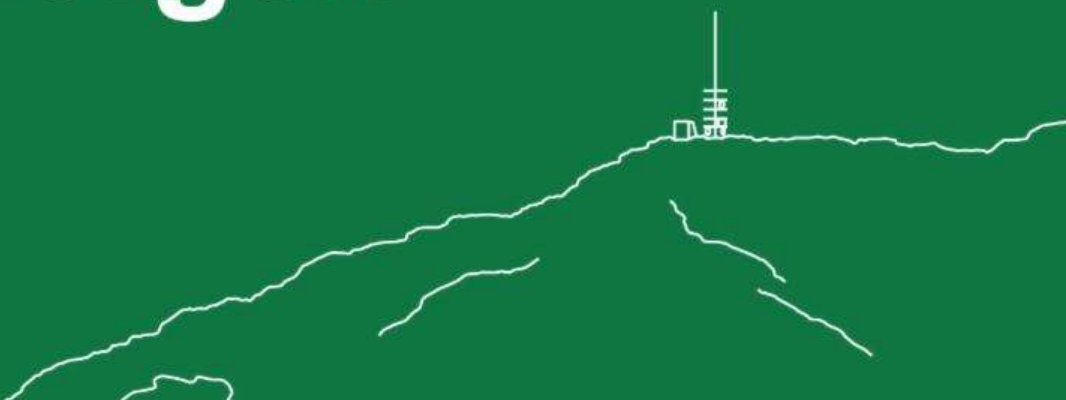

Foto: Jan Robert Brandsdal

Foto: Anders Søyland

Foto: Anne Berit Storheim

Foto: Sarah Kvåle Skouen

Foto: Erik Gaden

Naturen i Bergen

Foto: Anette Bærheim

Foto: Jan Robert Brandsdal

Foto: Atle Skjerlie

Foto: Atle Skjerlie

VISJON

Bergen er Norges grønneste storby

I Bergen sikrer vi naturen plass og styrker naturen i byen

MÅL

Naturmangfold

Bergen har gode levekår for dyr og planter som hører til her

Rekreasjon

Alle bergensere kan ha daglig kontakt med natur

STRATEGIER

1. Areal-nøytralitet

I Bergen sikrer vi naturen plass og tilbakfører natur

SATSINGER

Bevare naturverdier
Hindre nedbygging
Styrke og restaurere natur

2. Miljø og klimatilpassing

I Bergen har vi ren natur som er forberedt på et klima i endring

SATSINGER

Ren natur
Klimatilpasset by

3. Bruk og opplevelser

I Bergen deler vi på plassen og tilrettelegger på naturens premisser

SATSINGER

Inkludere flere grupper og hensyn
Balansere ferdsel
Sikre innbyggerne lik rett og tilgang
Utvikle et likeverdig tilbud

4. Kunnskap og kommunikasjon

I Bergen har vi kunnskap om naturen og tar vare på den

SATSINGER

Kunnskap
Samhandling
Informasjon til innbyggere

BERGEN
KOMMUNE

Klosterhageplattformen (datert 30.10.23)

- viderefører ikke prinsippet om arealnøytralitet
- skjøtte natur og miljø,
- ivareta hensyn til natur, grøntområder og matjord,
- ta vare på natur til kommende generasjoner (kommende generasjoner skal overta en by som er i bedre stand enn den er nå),
 - > derfor vil vi ta vare på naturmangfoldet
- barn og eldre skal få oppleve natur
- vurdere klima, natur og byreparasjon i alle saker og i forbindelse med rullering av KPA

- Plan for Naturmangfold vil følge opp disse politiske prinsippene (plattformen er ikke et politisk vedtak)

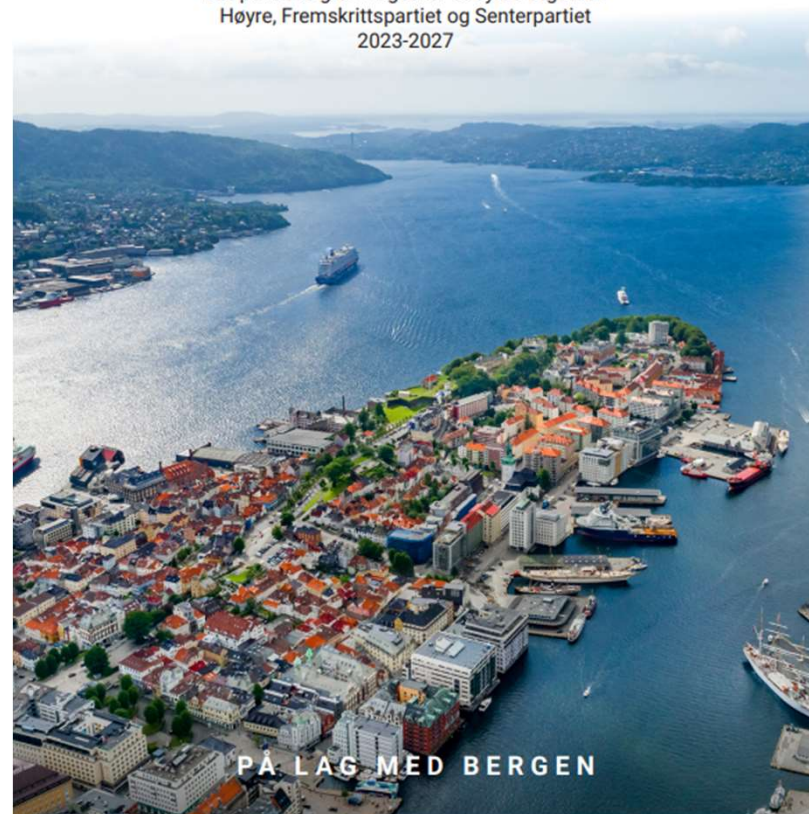

BERGEN
KOMMUNE

Klosterhagen- erklæringen

Det politiske grunnlaget for et byråd utgått av
Høyre, Fremskrittspartiet og Senterpartiet
2023-2027

A close-up photograph of moss, specifically Gløsbekkemose, growing on a dark, textured surface. The moss consists of numerous small, green, pointed leaves densely packed together. The lighting is soft, highlighting the texture of the moss and the underlying surface.

Plan for naturmangfold

Gløsbekkemose, Foto: Bjørn Moe

Bakgrunn / hvorfor KDP Naturmangfold

- All natur ligger i en kommune
 - Kommunen er plan- og bygningsmyndighet
 - Arealendringer – bit for bit nedbygging av natur
 - Naturen er livsgrunnlaget vårt
 - Naturen har en egen verdi
 - Gir oss naturgoder / økosystemtjenester
 - Restaurering lønner seg
 - Lover, traktater, retningslinjer...
-
- **Verneplan?**

BERGEN
KOMMUNE

Foto: Mariann Dybdahl

Formål med planen

- Retningsgivende styringsverktøy
- Oppfylle Naturstrategiens mål og satsinger
- Øke kunnskapsgrunnlaget
- Oversikt over eksisterende kunnskap
- Avdekke kunnskapshull
- Fremskaffe ny kunnskap
- Kunnskapsgrunnlag for rullering KPA
- Bidra til prioriteringer i arealforvaltningen samt forvaltning etter Naturmangfoldloven

BERGEN
KOMMUNE

Korallkjuke ved eiketre. Foto: Inger-Lise Fonneland (CC)

Innhold (iht. bestillingen)

- Konsentrert om naturmangfold
- Kartleggingsbehov: land og sjø
- Hva har vi? Hva er under press?
- Hvordan sikre og bedre naturmangfoldet (tiltak)?
- Ses i sammenheng med og kunne brukes i det videre arbeid med **Arealregnskap.**
- Gode kartløsninger
- Se på mulige areal for sikring/vern som innspill til KPA
- Finne areal egnet for restaurering
- Indikatorer for naturmangfold
- Vurdering av Strategi for fremmede arter, Forvaltningsplan for vassdrag, oppfølging av vedtak for bier og insekter
- Tiltaksliste - bedring av Naturmangfoldet

Lisensiert under [CC BY](#)

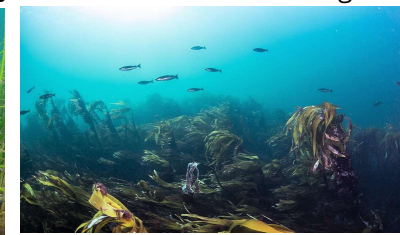
BERGEN
KOMMUNE

Hva har vi?

Ålegras - på 1 kvm ålegras har forskere funnet 290 000 små dyr.

Foto: Jonas Thormar / Havforskningsinst

Tareskog - havets hjørnesteinsbedift –
sjøanemoner, nakensnegler, fisk, blekksprut, trollhummer,
eremittkreps, manetloppe, vingesnegler, stankelbeinkrabbe,
spøkelseskreps, dødmannshånd og hoppekreps.

Regnskog
Liten ramsløkflue
Gløsbekkemose
Bulmeurt
Vannrikse
Korallkjuke

Foto Linn Vassvik

Foto Leif Gabrielsen

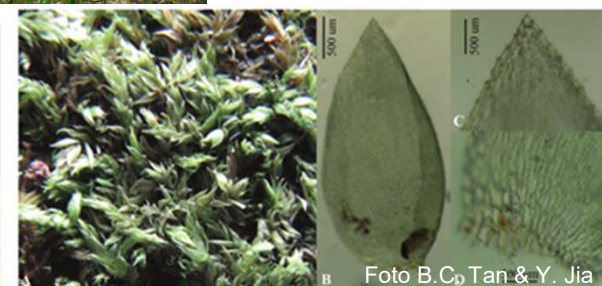

Foto B.C. Tan & Y. Jia

Foto Christian Weiss / Mostphotos

Foto: Reidar L. Lillestøl

Foto: Inger-Lise Fonneland

BERGEN
KOMMUNE

Hva mangler vi?

- Rapport fra Miljøfaglig utredning

Følgende naturtyper virker dårlig kjent i Bergen:

- all semi-naturlig mark (inkludert slåttemark, naturbeitemark, boreal hei og kystlynghei),
- flomskogsmark, fjell, våtmark (alle typer),
- ferskvann (alle typer) og marine miljøer (alle typer).

Samtidig er kunnskapsnivået **ujevnt fordelt** geografisk i kommunen, med best kunnskap i nordvest og avtagende mot sørøst.

For mange rødlistearter virker dagens status usikker i Bergen, blant annet fordi funnene ofte er gamle.

For **landskapsøkologiske funksjonsområder** bør det gjennomføres systematiske kartlegging av arter og naturtyper i og nær inntil de økologisk viktige funksjonsområdene, slik at de i **neste omgang** kan lage gode **forvaltningsplaner** for disse, der naturverdiene blir ivaretatt for fremtiden.

Ved vesentlige kunnskapshull, så skal føre-var-prinsippet i NML § 9 komme til anvendelse når beslutninger skal tas.

BERGEN
KOMMUNE

Medvirkning

- Forslag:
 - oppfordring til registrering av arter
 - oppfordring til registrering av arter i hagen og etablering av artsrike hager
 - naturvandring og pop up arrangement (akvariet ved elven, hva finnes i ditt nærmiljø o.l.)
 - informasjonsarbeid som for eksempel plakater eller infoskilt
 - Fotokonkurranse?
- Gode metoder for medvirkning
- Tidsbruk, flere runder med medvirkning
- **Forventningene etter medvirkning**

Relevant data? «Hva er viktigst?»

For å få et kunnskapsgrunnlag trenger vi kartlegging av:

- Karbonrike områder
 - Naturtyper
 - Skog – skog er ikke bare skog
 - Blågrønn infrastruktur (blå og grønne verdier)
 - Jordbruksareal
- > Kunnskapsgrunnlag for alternative vurderinger
-> Unngå tap og nedbygging av verdifulle naturområder!

Hva bør være fokus i en offentlig anskaffelse?

Foto Tale Halsør

Hvordan ta vare på hverdagsnaturen? lokal natur, 100 meterskogen, blå og grønne verdier

- Vi har behov jo for en oversikt over hva vi bruker areal til (arealregnskap)
 - Påvist at der er overskudd av byggeareal
 - Plass til **blå og grønne verdier** som overvannshåndtering, naturområder, økologiske funksjonsområder, 100 meterskogen (nok areal, nok plass)
 - Områdene som er positiv for folkehelse, psykisk helse og som har en økonomisk verdi!
Stigende boligpriser, verdien på et grøntområde
 - De blå og grønne verdiene også **utenfor** arealformålet «grøntstruktur»
 - Hva med rester av naturtyper i byene som ikke dekkes av NIN kartlegging
 - Hva er gode begrep? Blågrønn infrastruktur, blågrønne verdier, grøntområder og vannforekomster (iht. vannforvaltning)
- > forståelig, folkelige, skape entusiasme
-> kommunikasjonsstrategi

